

KARKKILAN TYÖVÄENOPISTO

TOIMINTASUUNNITELMA KAUELLE 2025 – 2026

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää jatkuvan oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. (Laki vapaasta sivistystyöstä 1998/632, uudistettu 29.12.2009.)

Lain ja Karkkilan kaupungin toiminta-ajatuksen pohjalta muodostettu Karkkilan työväenopiston toiminta-ajatus: Vapaan sivistystyön oppilaitoksena Karkkilan työväenopisto on kaikille avoin oppilaitos, joka vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä elinikäisen oppimisen perusteiden mukaisesti. Opiston tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia sekä helposti saatavilla, ja ne pyritään toteuttamaan asiakkaiden toiveita kuunnellen.

Työväenopisto on perustoiminnaltaan hyvin yhteisöllinen. Sen tarkoituksena on palvella kaupunkilaisten tarpeita ja seurata muuttuvia olosuhteita. Opiston toimintaa suunnitellaan kiinteässä yhteistyössä yhdessä opiskelijoiden ja eri sidosryhmien kanssa. Opinto-ohjelman sisältöä kehitetään toiveiden ja ideoiden pohjalta laajaa yhteistyöverkostoa hyödyntäen. Kurssitarjontaa voidaan myös tarkastaa joustavasti työvuoden aikana.

Vapaalla sivistystyöllä on suuri merkitys kaupunkilaisten hyvinvoinnin turvaajana. Karkkilan työväenopisto kantaa osaltaan vastuunsa kaupungin kehittymisestä ja kehittämisestä. Kurssitarjontaa suunniteltaessa pyritään mahdollisimman laajasti kuulemaan tarpeita ja kehityskohtia. Opisto on tiiviisti mukana maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Työväenopisto on niin ikään mukana kaupungin Kaikukorttitoiminnassa sekä elämyspolkutoiminnassa. Työväenopiston toimintaa tarkastellaan ja suunnitellaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiston toiminta on avointa ja suunnitelmallista. Toimintaperiaatteet ja –käytännöt ovat näkyviä ja perusteltuja. Opettajien palkkauksessa ja muissa työsuhteen ehdoissa noudatetaan voimassa olevaa Opetusalan työehtosopimusta.

Karkkilan Rautainen kotikaupunki -strategiasta ja vapaa-aikalautakunnan strategisista tavoitteista nousevat myös Karkkilan työväenopiston tavoitteiksi kasvun ja elinvoiman edistäminen sekä hyvinvoinnin vahvistaminen.

Kasvun ja elinvoiman edistäminen: Toimenpiteiden osalta vuodeksi 2025 - 2026 työväenopiston tiloja ja kurssitarjontaa kehitetään opiskelijakunnan tarpeita vastaavaksi sekä yhdenvertaisuuden että saavutettavuuden periaatteita noudattaviksi. Koulutustarjontaa tullaan laajentamaan tarjoamalla aiempaa enemmän ensiapukoulutusta, hygieniapassikoulutusta sekä järjestyksenvalvojan koulutusta.

Hyvinvoinnin vahvistaminen: työväenopisto edistää monipuolisen harrastustarjonnan turvaamista kaikissa ikäryhmissä. Tulevan vuoden opintoja suunniteltaessa tullaan

maahanmuuttajille tarjoamaan kieli- ja kulttuurikoulutusta. Opisto on aktiivisesti mukana harrastustoiminnan kehittämisessä ja tekee tiivistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Työvuosi 2025 – 2026

Työväenopiston työvuosi on 1.8.2025 – 31.7.2026

Syyskausi (koko kauden kestäville kursseilla): ma 1.9. – la 29.11.2025, syysloma viikolla 42

Kevätkausi (koko kauden kestäville kursseilla): ma 12.1. – ma 13.4.2026, hiihtoloma viikolla 8.

Työväenopiston syksyn opetuskausi alkaa maanantaina 1.9. ja päättyy lauantaihin 29.11. mennessä. Kevätlukukauden opetus alkaa maanantaina 12.1. ja päättyy maanantaihin 13.4. mennessä. Kurssi- ja retkitoimintaa järjestetään jonkun verran myös varsinaisten opetuskausien ulkopuolella ja siksi työvuosi on merkitty alkamaan elokuun 2025 alusta ja kestämaan heinäkuun 2026 loppuun saakka. Opetuksen toteutus on pääsääntöisesti lähiovetusta, mutta sen lisäksi suunnitellaan tilanteen vaatiessa myös etäopetusta sikäli kuin se on mahdollista. Opetuksen järjestelyissä ja toteutuksessa noudatetaan valtakunnallista ohjeistusta ja Karkkilan kaupungin linjauksia. Lähes kaikista kursseista peritään opinto-ohjelmassa mainittu kurssimaksu. Oppikirjat sekä muut kurssilla tarvittavat tarvikkeet ja välineet opiskelija kustantaa itse. Joillakin kursseilla tarvikkeet hankitaan keskitetysti ja opiskelijalta peritään näissä tapauksissa materiaalmaksu.

Työväenopisto on hakenut Opetushallitukselta työvuodeksi 2025 – 2026 opintosetelityyppistä avustusta, jota voidaan käyttää maahanmuuttajien, työttömien ja eläkeläisten kurssimaksujen korvaamiseen. Alennussetelin arvo on 10 euroa ja se myönnetään erillisestä anomuksesta vain yhteen kurssiin kauden aikana. Päätös opintoseteleistä tehdään toukokuun 2025 aikana.

Työväenopisto toimii opistotalossa yhdessä musiikkikoulun kanssa osoitteessa Anttilankatu 8, opiston kutomo sijaitsee opistotalon piharakennuksessa. Opiston toimisto on kaupungintalolla. Opistotalolla kokoontuu osa päiväryhmistä, siellä on myös kädentaitojen opetuksen säilytystiloja ja kiinteää laitteistoa sekä opetusvälineistöä vaativat ryhmät. Opetusta järjestetään opistotalolla noin 1.500 tuntia lukuvuodessa. Opetustoimintaa järjestetään lisäksi yhteiskoululla, Nyhkälän koululla, Haukkamäen koululla, Högforsin päiväkodissa ja liikuntasalissa, kaupungintalolla, kirjastossa, liikuntahallissa, palvelukeskuksessa sekä Suvimajalla.

Opiskelu-oikeus

Työväenopisto on aikuisoppilaitoksena tarkoitettu ensisijaisesti aikuisille, mutta monissa aineissa (etenkin musiikki ja taideaineet) opetus soveltuu myös nuorille ja kouluikäisille lapsille. Lisäksi opistossa toimii joitakin erikseen lapsille ja nuorille suunnattuja ryhmiä (nuorisoteatteri) sekä koko perheelle suunnattuja kursseja. Opiston ryhmät ovat avoimia kaikille, myös muiden kuntien asukkaille. Vähimmäisopiskelijamäärä kurssin aloittamiseksi on pääsääntöisesti 7, mutta liikuntaryhmissä minimimäärä on 9. Sääntöjen mukaisesti niillä opiskelijoilla, joilla on maksamattomia kurssimaksuja edelliseltä työvuodelta, ei ole opiskelu-oikeutta ennen kuin maksut ovat ajan tasalla.

Opetustarjonta

Työväenopiston palvelutarjonnan ydin muodostuu opetuksesta. Opetustunteja voidaan pitää talousarvion mukaisesti n. 4.700. Lukuvuodelle 2024 – 2025 suunnitelluista 5.278

opetustunnista jäi toteutumatta opetuksen keskeytyksen ja kurssien peruuntumisen vuoksi 569 oppituntia. Opetustunteja toteutui yhteensä 4.709. Kursseja suunniteltiin lukuvuodelle 172 ja niistä peruuntui 28. Lukuvuoden 2025 – 2026 suunniteltujen kurssien määrä on yhteensä n. 150, lopulliseen määrään vaikuttaa lyhytkurssien määrä. Opetustarjontaa on suunniteltu kiinteässä yhteistyössä kaupungin muiden yksiköiden (liikuntatoimi, museotoimi, kirjasto, kulttuuritoimi) sekä alueen yhdistysten ja yritysten kanssa. Kurssitoiveiden keräämiseksi työväenopistolla on ollut avoin palautekanava palautelaatikkomuotoisena koko kuluneen lukuvuoden ajan. Myös opiston toverikunta on esittänyt toiveita ja antanut palautetta opiston kursseista. Palautekysely kurssilaisille järjestetään toukokuun alussa.

Tuntiresurssit (n. 4.800) jaetaan edellisten lukuvuosien toteumia mukaillen seuraavasti (suluissa tuntimäärät: suunnitellut 2025 – 2026 / toteutuneet tunnit 2024 – 2025 / 2023 – 2024):

* Kielet: n. 600 tuntia (626/422), suomen kieli 288 tuntia 2024 – 25.

* Kädentaidot: n. 1400 tuntia (1383/1340)

* Musiikki: n. 650 tuntia (670/634)

* Kuvataiteet: n. 350 tuntia (345/310)

* Näyttämötaiteet, tanssi, kirjallisuus: n. 250 tuntia (244/220)

* Liikunta, terveys: n. 1100 tuntia (1036/934)

* Tietotekniikka ja media: n. 30 tuntia (16/32)

* Yhteiskunnalliset aineet ja luonnontieteet: n. 300 tuntia (296/214)

* Kotitalous: n. 50 tuntia: (16/18)

* Muut aineet: n. 70 tuntia (66/76)

Kielet Suomi, englanti, italia, espanja, ruotsi, ranska ja venäjä. Maahanmuuttajille järjestetään suomen kielen alkeis- ja jatkokurssit.

Kädentaidot

Kädentaidoissa järjestetään sekä pitkiä kursseja että lyhytkursseja, opetuksessa on myös paljon päiväopetusta. Lyhytkurssien sisällöissä huomioidaan eri materiaalit ja tekniikat monipuolisesti eri väestöryhmät huomioiden. Kädentaitojen opetuksessa johtavana periaatteena on kierrätys, kestävä kehitys sekä perinnetaitojen ylläpitäminen.

Musiikki

Musiikinopetus on sekä ryhmämuotoista että yksityisopetusta. Kuorojen ja lauluryhmien, soittokunnan, viihdeorkesterin, ukuleleryhmän ja elämäankaaren musiikin ryhmien ohella soitinopetusta annetaan pianon, kitaran, basson, harmonikan ja rumpujen soitossa. Musiikin opetusta suunnitellaan tiiviisti yhteistyössä Karkkilan musiikkikoulun kanssa.

Kuvataiteet

Kuvataideopetuksessa järjestetään sekä lyhytkursseja että pitkiä kursseja eri tekniikoiden ja materiaalien muodossa eri väestöryhmät huomioiden.

Tietotekniikka ja media

Tietotekniikan koulutus on lyhytkurssimuotoista. Työvuoden 2025 – 2026 järjestetään kurssi, jolla opetellaan Office –ohjelmien peruskäyttöä.

Liikunta ja terveys

Liikuntaryhmien suunnittelussa tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin liikuntatoimen kanssa. Työväenopisto vastaa osaltaan myös liikuntatoimen alaisen vertaisohjaajatoiminnan koulutuksesta. Liikunnan opetusta annetaan kuntosaliryhmissä, joogassa, kehonhuollollisilla tunneilla ja tanssiryhmissä. Liikuntaryhmiä järjestetään sekä päivä- että ilta-aikaan eri väestöryhmät huomioiden.

Yhteiskunnalliset aineet ja luonnontieteet

Työväenopistossa järjestetään sukututkimuksen kurssi, muisteluryhmä, vapaaehtoistoiminnan koulutusta ja sijoituskurssi sekä ikäihmisten yliopiston opintoja. Yhteistyössä museotoimen kanssa suunnitellaan kurssia Karkkilan historiasta ja järjestetään vierailukäyntejä karkkilalaisiin yrityksiin ja kaupungin hallintoon.

Kotitalous

Kotitalouden opetus on lyhytkurssimuotoista. Varsinaisen kotitalouden opettamisen lisäksi opistolla järjestetään hygieniapassikoulutusta.

Luennot, retket ja muut aineet

Työväenopisto järjestää ensiapukursseja sekä uusille kurssilaisille että kertaajille. Lisäksi opisto järjestää tutustumisretkiä Karkkilan luontokohteisiin, melontaretkiä Karkkilan alueella ja purjehduskurssin Suomenlahdelle ja Saaristomerelle.

Muut palvelut

Karkkilan työväenopistossa halutaan nähdä, että opisto voi toimia kohtaamispaikkana eri toiminnoille ja toimijoille. Karkkilan työväenopisto onkin aktiivisesti pyrkinyt vahvistamaan kaupungin vapaaehtoistyön toimintoja, koulutusta ja verkostoitumista yhteisillä koulutuksilla, keskustelutilaisuuksilla ja vapaamuotoisilla kahvitteluhetkillä. Tätä toimintaa jatketaan edelleen tulevana lukuvuonna. Yhteistyötä tässä vapaaehtoistyön verkostoitumisessa on tehty etenkin Karkkilan kaupungin maahanmuuttopalveluiden ja liikuntapalveluiden sekä Karkkilan seurakunnan kanssa. Verkostoitumiskenttä nivoutuu selkeästi opiston ydintoiminnan, opetustarjonnan, ympärille. Yhteistyössä liikuntatoimen kanssa on kehitetty liikunnan vertaisohjaajien koulutusta, museon kanssa museo-oppaiden koulutusta sekä kulttuuritoimen kanssa kulttuurikaverien koulutusta.

Työväenopiston talous

Työväenopiston taloutta suunnitellaan kalenterivuositain, mutta toimintaa lukuvuosittain. Lukuvuoden 2025 – 2026 toimintasuunnitelma ei siis ole yhteneväinen taloussuunnittelun kanssa. Vuoden 2025 talousarvion mukaan:

Toimintakate 529.449 euroa

Toimintakulut 612.149 euroa

Toimintatuotot yhteensä 91.200 euroa

Valtionosuuksia yhteensä 202.405 euroa sekä lisäksi 1.306 euroa työväenopiston kotouttamissuunnitelman mukaisiin opintoihin.